

A close-up photograph of a person's hand in a white sleeve writing on a document with a blue pen. In the background, there are computer monitors displaying data. A large, semi-transparent purple shape is overlaid on the left side of the image.

Vores samfundsmæssige nytte

– Om Energinet.dk på el- og gasregningen

Energinet.dk varetager samfundets interesser, når Danmark skal forsynes med el og naturgas. Vi ejer energiens motorveje og har ansvaret for at skabe fair konkurrence på markedet for el og gas til gavn for forbrugerne. Vi er en selvstændig offentlig virksomhed med 500 engagerede og fagligt højt uddannede medarbejdere. Med afsæt i værdierne forretningsorientering, udvikling, samarbejde og respekt lægger vi vægt på hele tiden at udvikle os som organisation og som mennesker.

Hvad går pengene til?

Selvom du sikkert ikke tænker nærmere over det, er Energinet.dk til stede, hver eneste gang du tænder lyset, sætter føntørreren i stikkontakten eller skruer lidt op for varmen. Uanset om det er derhjemme eller på din arbejdsplads.

Det er først, når girokortene trænger sig på, at du (måske) lægger mærke til, at du i virkeligheden er en af Energinet.dk's mange arbejdsgivere og betaler for, at vi kan løfte en række vigtige og samfundsnyttige opgaver.

Denne lille folder handler om, hvordan Energinet.dk optræder på din el- og gasregning.

Folderen er bygget op, så du kan nøjes med at læse de første sider, hvis du er mest interesseret i en hurtig gennemgang. Bagerst er der mere detaljerede informationer til særligt interesserede.

Energinet.dk på din gasregning

Private husstande, der bruger naturgas, kan som regel ikke aflæse betalingen til Energinet.dk på selve gasregningen.

Det skyldes, at der ikke er noget lovkrav om, at betalingen til Energinet.dk skal fremgå af den opkrævning, som gasselskabet sender til dig.

Oftentimes er det beløb, der tilfalder Energinet.dk, derfor regnet ind i den samlede pris.

Betalingen dækker over de udgifter, Energinet.dk har til at drive, vedligeholde og udbygge det overordnede gastransmissionsnet og til forsyningssikkerhed, dvs. til at sikre, at der altid er gas nok i rørene til forbrugerne.

Energinet.dk på elregningen

På din elregning er betalingen til Energinet.dk gemt i ordene “transportbetaling” og “offentlige forpligtelser.” Det sidste kaldes også for PSO, Public Service Obligations.

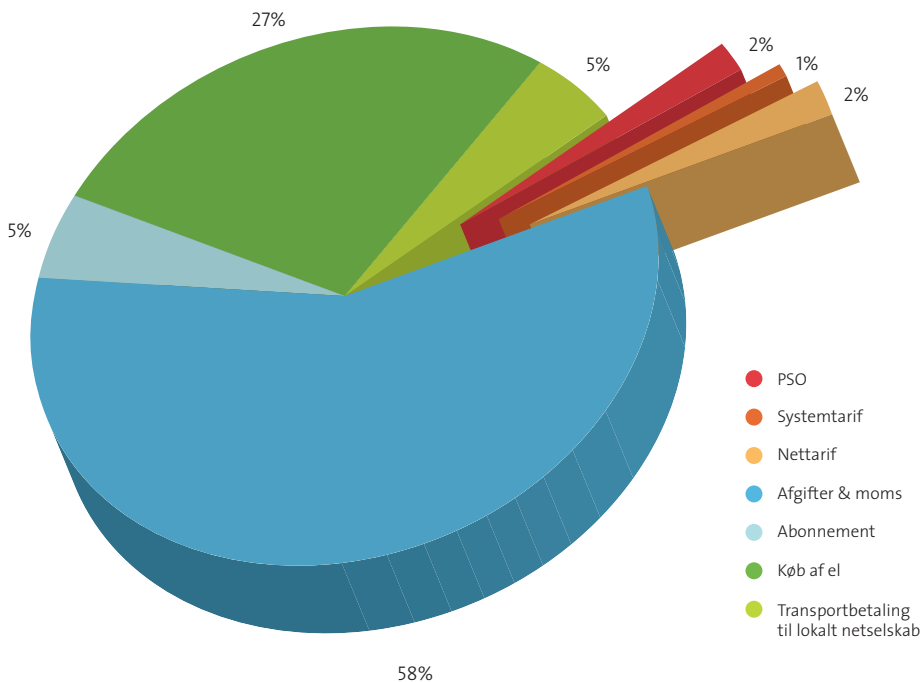
Betaling for transport

Transportbetalingen på elregningen dækker over de udgifter, der er forbundet med at få strømmen transporteret ud til dig som forbruger. Det vil sige til selve transporten af strømmen og til at vedligeholde og udbygge det overordnede elnet. Disse udgifter opkræver Energinet.dk via dit elselskab i form af en nettarif.

Men transportbetalingen er mere end det. Den indeholder også betalingen til at sikre forsynings sikkerheden og markedsfunktionen. Lidt forenklet sagt: At sikre, at der altid er strøm i stikkontakterne til markedets bedste pris. Disse udgifter opkræver Energinet.dk i form af en systemtarif.

Du kan læse mere om net- og systemtarifferne på side 10-12.

Eksempel på prisen for en kilowatt-time (kWh) i Vestdanmark

De offentlige forpligtelser

På din elregning er der et punkt, der hedder ”offentlige forpligtelser”. Offentlige forpligtelser er det danske udtryk for PSO, som betyder Public Service Obligations.

PSO-midlerne bruges til en række samfundsnyttige formål, som Energinet.dk har ansvaret for på samfundets vegne. De omfatter:

- Støtte til at producere miljøvenlig el
- Tilslutning af miljøvenlig produktion til elnettet
- Forsyningsikkerhed
- Miljøundersøgelser vedrørende havmøller
- Forskning og udvikling i miljøvenlig elproduktion
- Andre samfundsmæssige forpligtelser

På siderne 14-20 kan du læse mere om, hvad PSO-midlerne bruges til.

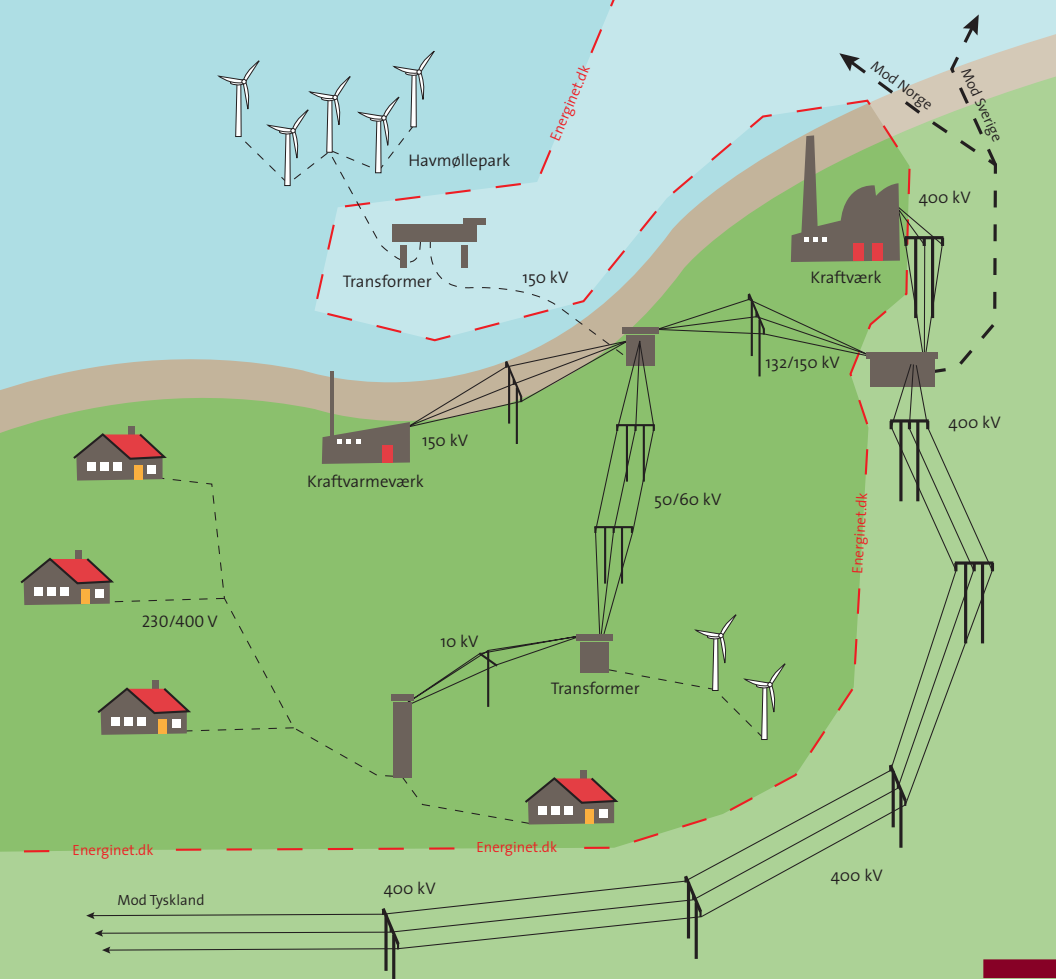
Betaling til elnettet (nettarif)

Sammenligner du elnettet i Danmark med et vejnet, så ejer Energinet.dk elnettets motorveje på 400 kilovolt (kV), mens de regionale og lokale elselskaber (netselskab) ejer elsystemets hovedveje (132 og 150 kV-nettene) og biveje helt ud til de enkelte forbrugere.

Ud over at eje energiens motorveje har Energinet.dk en lovmæssig ret til at råde over elsystemets hovedveje i driften af elsystemet.

Som kunde betaler du for at bruge elnettet, dvs. for at få transporteret strøm på elnettets veje hele vejen fra en vindmølle eller et kraftværk og hjem til dig.

Energinet.dk bruger pengene til at drive, vedligeholde og forstærke det overordnede højspændingsnet i Danmark (400 kV) og til at råde over andre energiselskabers transmissionsnet (132 og 150 kV) samt de vigtige forbindelser til Norge, Sverige og Tyskland.

Betaling til elsystemet (systemtarif)

Energinet.dk skal på samfundets vegne sikre, at der altid er strøm i stikkontakterne. Det kaldes forsyningsikkerhed og er en opgave, der primært løses i Energinet.dk's kontrolcentre.

Det er nemlig ikke muligt at lagre el i store mængder, og derfor skal medarbejderne i kontrolcentre sørgе for, at produktionen og forbruget af el altid balancerer.

Populært sagt betyder det, at Energinet.dk beder kraftværkerne om at skruе op eller ned for produktionen af el, så den samlede produktion altid er lig med det samlede elforbrug på ethvert tidspunkt døgnet rundt.

Energinet.dk betaler kraftværkerne og andre producenter af el for denne regulerkraft, og det er en omkostning, der afspejles i betalingen til systemtariffen.

Desuden betaler Energinet.dk for, at der er ledige reserver til at kunne producere el i tilfælde af uventede hændelser, fx at et kraftværk får havari og må lukke ned.

Støtte til produktionen af miljøvenlig el (PSO)

Et af hovedformålene med de offentlige forpligtelser er at støtte miljøvenlig el fra vindmøller, decentrale kraftvarmeværker, biomasseværker m.m.. Det er strøm, som fremstilles af vind, biomasse (halm og flis) og på naturgas- og affalds-fyrede kraftvarmeværker m.v.

Støtten reguleres i forhold til markedsprisen på el, dvs. forskellen mellem en lovbestemt garantipris og markedsprisen. Når markedsprisen er høj, bliver afstanden til garantiprisen mindre, og derfor bliver pristillægget mindre. En høj markedspris på strøm betyder derfor en mindre PSO-støtte og omvendt.

Siden 2008 har tilskuddet for nye vindmøller været 25 øre pr. kWh uanset prisen på el på det frie marked, mens støtten til vindmøller ud fra tidligere regler kan udgøre op til 60 øre pr. kWh afhængig af markedsprisen. Biogasanlæg modtager fra sommeren '08 også 74,5 øre/kWh, og de store kraftværker får 40 øre/kWh, når de anvender halm eller flis som supplement til kul eller naturgas.

Nettilslutning af miljøvenlig produktion (PSO)

På samfundets vegne betaler Energinet.dk de omkostninger, der er forbundet med at slutte nye decentrale kraftvarmeværker og vindmøller til elnettet. Derved kommer alle elkunder i hele landet til at betale den ekstra omkostning og ikke kun kunder, der bor tæt på fx vindmøllerne.

Kunderne betaler udgifterne via PSO-tariffen.

Miljøundersøgelser vedrørende havmøller (PSO)

Omkostningerne til miljøundersøgelser, når der skal etableres nye havvindmølleparker, betales også af Energinet.dk på samfundets vegne. Denne udgift indgår også i PSO-tariffen.

Forsyningsikkerhed (PSO)

En del af PSO-betalingen vedrører forsyningsikkerheden.

Det er betalinger for udgifter i perioden 2000-2003 til at sikre en vis mindste produktionskapacitet af el, så produktionen i denne periode kunne dækkes ved køb på markedet for el, selvom der måtte opstå uforudsete begrænsninger på elforbindelserne til udlandet.

Udgifterne til forsyningsikkerheden blev spredt ud over ti år og indgår i PSO-betalingen.

Andre samfundsmæssige forpligtelser (PSO)

Energinet.dk dækker bl.a. en del af Sikkerhedsstyrelsens omkostninger over PSO-tariffen efter bestemmelser i Stærkstrømsloven.

Forskning og udvikling (PSO)

Hvert år støttes forskning og udvikling på elområdet. Energinet.dk administrerer en politisk fastsat ramme på 130 mio. kr. om året til støtte af forskning og udvikling af miljøvenlig elproduktion. Formålet er at få udviklet de teknologier, der skal tage over i fremtiden. Det er fx solceller, vindkraft, bølgeenergi, brændselsceller m.v.

Energinet.dk refunderer yderligere 25 mio. kr. om året til netvirksomhedernes forskning og udvikling i effektiv energianvendelse.

Disse udgifter afspejles på elregningen i de offentlige forpligtelser, dvs. i Energinet.dk's PSO-tarif, og udgør ca. 0,4 øre pr. kWh.

Fra 2008 administrerer Energinet.dk desuden 25 mio. kr. om året i fire år til tilskud til små ve-teknologier (vedvarende energi) som solceller og bølgekraft.

Energinet.dk og den globale opvarmning

Klimaforandringerne, den globale opvarmning og CO₂-udledningen påvirker livet overalt på kloden og kræver handling nu.

De omkostninger, som Energinet.dk opkræver hos forbrugerne og yder i form af offentlig støtte til vedvarende energi, er med til at reducere udledningen af CO₂ og bidrager til at mindske den globale opvarmning. Vedvarende energi dækker i dag omkring 30 procent af den danske elproduktion.

En af de vigtigste fordele ved vedvarende energi er, at den ikke i nævneværdigt omfang udleder drivhusgasser, primært CO₂ (kuldioxid). Men også at den langsigtede forsyning sikres, når lagrene af olie, naturgas og kul er brugt.

Støtten til vedvarende energi er blot en af Energinet.dk's mange samfundsnyttige opgaver.

Tonne Kjærvej 65
7000 Fredericia

Tlf: 70 10 22 44
Fax: 76 24 51 80

info@energinet.dk
www.energinet.dk